
Informacje Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

Nr 1

marzec 2000

Rada Biblioteczna

W dniu 21 grudnia 1999 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Bibliotecznej nowej kadencji 1999 – 2000 roku.

W skład Rady Bibliotecznej wchodzi:

Przedstawiciele Wydziałów

- prof. dr hab. Andrzej Biń - Wydział Inżynierii Chemicznej i Procesowej
- dr hab. Jerzy Jasiński - Wydział Fizyki
- prof. nzw. dr hab. Jan Kozubowski - Wydział Inżynierii Materiałowej
- prof. nzw. dr hab. Tomasz Lewiński - Wydział Inżynierii Lądowej
- prof. dr hab. Andrzej Makowski - Wydział Geodezji i Kartografii
- prof. dr hab. Marek Marczewski - Wydział Chemiczny
- dr inż. Jeremi Naumczyk - Wydział Inżynierii Środowiska
- dr hab. Roman Pańniczek - Wydział Mechatroniki
- prof. dr hab. Józef Portacha - Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa
- dr inż. Tadeusz Rudaś - Wydział Inżynierii Produkcji
- dr hab. Wiesław Sasin - Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych
- prof. dr hab. Sławomir Tumański - Wydział Elektryczny
- prof. dr hab. Andrzej Tylikowski - Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych
- dr inż. Adam Woźniak - Wydział Elektroniki i Techniki Informacyjnych
- prof. dr hab. Teresa Zarębska - Wydział Architektury
- dr inż. Krzysztof Zboński - Wydział Transportu

Przedstawiciele Biblioteki Głównej i Bibliotek Systemu Biblioteczno-Informacyjnego Politechniki Warszawskiej:
mgr Elżbieta Dudzińska, mgr Elżbieta Gruszczyńska, mgr Anna Kaczyńska, mgr Grażyna Kiwała, Zbigniew Lewandowski, mgr Halina Lisicka, mgr Danuta Łomża, mgr Teresa Miąsek, mgr Anna Ostrowska, mgr Sławomir Połotnicki, Teresa Sawicka mgr Krystyna Sosnowska, mgr Anna Tonakiewicz, mgr Jan Zaleski.

Przedstawiciel Samorządu Studentów - Sven Nilsson

Członkowie Rady Bibliotecznej – z głosem doradczym

dr Karol Paderewski - NZSS „Solidarność”

mgr Jacek Trojanowski – ZNP.

Na posiedzenie zostali zaproszeni:

z-ca dyr. ds. księżnicy mgr Anna Wojciechowska

z-ca dyr. ds. informatyzacji dr Grzegorz Płoszajski.

Posiedzenie zostało zwołane przez Prorektora do Spraw Nauki prof. Stanisława Bolkowskiego.

W posiedzeniu Rady uczestniczyły 24 osoby.

Porządek posiedzenia obejmował :

- Otwarcie posiedzenia i słowo wstępne Prorektora do Spraw Nauki prof. Stanisława Bolkowskiego.
- Wybory Prezydium Rady – przewodniczącego, dwóch zastępców i sekretarza.
- Informacje Dyrektora Biblioteki Głównej o kierunkach działalności i problemach roku 2000.
- Sprawy wniesione i wolne wnioski.
- Zwiedzanie nowych pomieszczeń Biblioteki Głównej.

Dyr. Elżbieta Dudzińska poprosiła o wprowadzenie do porządku dziennego sprawy zaopiniowania wniosków o odznaczenia dla pracowników Biblioteki Głównej. W związku z powyższym punkt 3 porządku dziennego postanowiono przenieść na następne posiedzenie Rady Bibliotecznej.

Posiedzenie otworzył Prorektor do Spraw Nauki prof. Stanisław Bolkowski. W swoim wystąpieniu prof. Stanisław Bolkowski podkreślił rolę Biblioteki Głównej, która po otwarciu nowych pomieszczeń stała się jedną z najnowocześniejszych w Polsce, z wolnym dostępem do zbiorów i elektronicznym systemem informacyjnym. Prorektor prof. Stanisław Bolkowski zwrócił uwagę, że uczestnictwo w nowej Radzie Bibliotecznej jest świadectwem zaufania rad wydziałów do wybranych przedstawicieli. Podsumowując swoją wypowiedź prof. Stanisław Bolkowski stwierdził, że działalność Biblioteki Głównej spotyka się z bardzo pozytywnymi ocenami pracowników i studentów Uczelni. Następnie Prorektor poprosił o przystąpienie do wyboru Prezydium Rady Bibliotecznej.

W czasie posiedzenia, w wyniku tajnego głosowania, wybrano **Prezydium Rady Bibliotecznej** w składzie :

- prof. Andrzej Makowski - przewodniczący

- prof. Andrzej Biń - zastępca przewodniczącego
  - mgr Krystyna Sosnowska - zastępca przewodniczącego
  - Teresa Sawicka - sekretarz
- Dyrektor Biblioteki Głównej mgr Elżbieta Dudzińska wystąpiła o **odznaczenia** dla następujących osób:
- mgr Jan Zaleski - Złoty Krzyż Zasługi
  - Teresa Golińska - Srebrny Krzyż Zasługi
  - mgr Janina Kurowska-Metera - Srebrny Krzyż Zasługi
  - mgr Agata Wietecha - Brązowy Krzyż Zasługi
  - mgr Małgorzata Wornbard - Brązowy Krzyż Zasługi
- Wszystkie wnioski, w wyniku tajnego głosowania zostały przyjęte.

Zastępca dyrektora do Spraw Książnicy mgr Anna Wojciechowska poinformowała zebranych, że część zbiorów, uszkodzonych po zalaniu można będzie poddać konserwacji po uzyskaniu opinii pracowników naukowych o wartości merytorycznej poszczególnych egzemplarzy, co będzie podstawą do ubiegania się m.in. o dotację na ratowanie zbiorów. Lista książek zostanie przekazana przedstawicielom Wydziałów.

Dyrektor mgr Elżbieta Dudzińska poinformowała zebranych, że w Fundacji na Rzecz Nauki ma być uruchomiony program CERBER służący do ochrony zbiorów. Biblioteka Główna zamierza wystąpić o środki na zabezpieczenie zbiorów z XVIII i XIX wieku oraz utworzenie Czytelni Unikatowych Zbiorów Kartograficznych. Biblioteka w ramach środków własnych nie ma możliwości zabezpieczenia i ochrony zbiorów.

Prof. Jan Kozubowski zasygnalizował potrzebę opracowania informatora o systemie bibliotecznym – informacyjnym Politechniki Warszawskiej. Wniosek spotkał się z ogólną aprobatą.

Po zakończeniu posiedzenia Dyrektor mgr Elżbieta Dudzińska zaprosiła wszystkich obecnych do zwiedzenia nowych pomieszczeń Biblioteki Głównej.

(T.S.)

Prezydium Rady Bibliotecznej

W dniu 28.02. 2000 roku odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Bibliotecznej. Posiedzenie zwołał i prowadził przewodniczący Rady Bibliotecznej profesor Andrzej Makowski.

W posiedzeniu uczestniczyły 4 osoby – Prezydium Rady oraz dyrektor Biblioteki Głównej mgr Elżbieta Dudzińska.

W czasie posiedzenia członkowie Prezydium otrzymali :

1. „Notatkę na Senat” z dn.21.02.2000 r.
2. Wniosek dyrektora Biblioteki Głównej o przyznanie nagrody I stopnia J.M. Rektora Politechniki Warszawskiej dla zespołu w składzie :
  - mgr Anna Wojciechowska - z-ca dyrektora ds. Książnicy
  - dr inż. Grzegorz Płoszajski - z-ca dyrektora ds. Informatyzacji
  - mgr Jan Zaleski - kierownik Magazynów i Udostępniania Zbiorów
  - mgr Grażyna Kiwała - kierownik Ośrodka Informatyzacji
  - mgr Agata Wietecha - starszy bibliotekarz
  - Teresa Golińska - bibliotekarz
  - Ewa Szczepaniak - starszy magazynier biblioteczny
3. Wniosek przewodniczącego Prezydium Rady profesora Andrzeja Makowskiego o przyznanie nagrody I stopnia J.M. Rektora dyrektorowi Biblioteki Głównej mgr Elżbiecie Dudzińskiej.

Dyrektor mgr Elżbieta Dudzińska, celem uzupełnienia informacji zawartych w „Notatce na Senat”, poinformowała zebranych o spotkaniu z Rektorem profesorem Jerzym Woźnickim, w czasie którego szczegółowo omówiono przyczyny powstania trudności przy wdrażaniu nowego systemu ALEPH. J.M. Rektor przyjął wyjaśnienia i poprosił o ponowne spotkanie w ciągu najbliższych tygodni. Dyrekcja Biblioteki Głównej zaprosiła Przewodniczącego Samorządu Studenckiego i przedstawiła powody aktualnych problemów, wyłaniających się przy udostępnianiu zbiorów w związku z przejściem na nowy system komputerowy. Przedstawiciel studentów przyjął je ze zrozumieniem.

W dalszym ciągu posiedzenia dyrektor mgr Elżbieta Dudzińska uzasadniła wybór osób do nagrody J.M. Rektora. Dyrektor Biblioteki Głównej wystąpiła o przyznanie nagrody zespołowej za prace związane z organizacją funkcjonowania Biblioteki Głównej według nowych zasad, w związku z oddaniem użytkownikom pomieszczeń po rozbudowie i modernizacji. Wniosek został przyjęty jednomyślnie.

Przewodniczący Rady Bibliotecznej profesor Andrzej Makowski uzasadnił swój wniosek o nagrodę dla dyrektora mgr Elżbiety Dudzińskiej ogromnym wkładem pracy Pani Dyrektora w rozwój i rozbudowę Biblioteki Głównej. Wniosek został przyjęty jednomyślnie.

Wnioski oraz opinie w wyżej wymienionych sprawach znajdują się w aktach Rady Bibliotecznej.

(T.S.)

ALEPH

Komputerowy zintegrowany system biblioteczny KALEPH został (częściowo) wdrożony w Bibliotece Głównej. Trwają prace nad umieszczeniem w nim danych o zbiorach czasopism.

Wdrożenie systemu, zakupionego w kwietniu 1999 r., przewidywane wstępnie na lato 1999 r., było przesuwane ze względu na opóźnienie prac budowlanych w Bibliotece, a następnie ze względu na konieczność zmiany systemu operacyjnego na komputerze CRAY (spowodowaną zmienionymi wymaganiami producenta systemu ALEPH) i przygotowania się do problemu roku 2000.

Wdrożenie przeprowadzono etapami od pierwszych dni stycznia 2000 roku. Przy rozszerzeniu działania systemu na funkcje udostępniania (wypożyczania), dnia 26 stycznia wystąpiły zakłócenia spowodowane przeciążeniem komputera CRAY. Planowany początkowo na półtorej doby (od południa 24 stycznia do 25 stycznia br.) okres ograniczenia funkcjonowania Biblioteki do udostępniania zbiorów na miejscu, przyjmowania niewielkiej liczby zwrotów musiał zostać przedłużony. System został uruchomiony 28 stycznia na serwerze zastępczym, udostępnionym (nieodpłatnie) przez firmę dokonującą wdrożenia. Rozpoczęto wówczas przyjmowanie zwrotów i dokonywanie wypożyczeń. Serwer ten był następnie wymieniany przez firmę jeszcze dwukrotnie 30 stycznia i 2 stycznia. W najbliższych tygodniach powinien nastąpić powrót systemu na komputer CRAY, który ma zostać odciążony od innych obliczeń. Zanim to nastąpi, mogą ponownie wystąpić zakłócenia spowodowane koniecznością kolejnej zmiany serwera zastępczego (udostępnionego na krótki czas).

Uciążliwości dla użytkowników wywołane zakłóceniami w pracy wdrażanego systemu stały się tematem niefortunnej notatki prasowej w Gazecie Stołecznej, z dnia 2 lutego br. Pewna uciążliwość dla użytkowników wynika ponadto z niewielkiej liczby licencji zakupionych przez Uczelnię (planując zakupienie systemu liczono na dotację z KBN, ale ostatecznie Uczelnia nic nie otrzymała).

Wypowiedzi użytkowników świadczą o tym, że wielu z nich ceni możliwość dostępu do nowego systemu przez WWW. Użytkownicy od pierwszych chwil korzystają z możliwości zdalnego zamawiania książek także poza godzinami otwarcia biblioteki (również w nocy), o czym świadczą statystyki wykorzystania systemu. Statystyki wskazują ponadto na dokonywanie podobnej liczby wypożyczeń jak w analogicznym okresie roku poprzedniego.

(Powyższa informacja została przedstawiona na Senacie w dn. 23.02.2000 r.)

(G.P.)

Czasopisma

Od połowy stycznia br. w Oddziale Czasopism Biblioteki Głównej, trwają intensywne prace, związane w przygotowaniem baz CZASO1 i AKCESJA, do ich scalenia oraz konwersji danych do modułu czasopism systemu ALEPH.

Prace są wykonywane etapami. W pierwszym, już zakończonym etapie, dokonano dokładnego sprawdzenia bazy CZASO1, pod kątem poprawności wprowadzonych opisów bibliograficznych oraz zasobów czasopism. Obecnie prowadzone prace, mają na celu scalenie obu baz. Aby tego dokonać należy do bazy CZASO1 dodać wszystkie zmiany bibliograficzne, które jeszcze nie są uwzględnione (weryfikacja obejmuje około 1.000 opisów bibliograficznych). Po zakończeniu tych prac zostanie wykonana konwersja do formatu USMARC. Kwiecień jest przewidywanym terminem zakończenia prac.

(S.P.)

Ewidencja zasobów w nowym akcie prawnym

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 1999 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz.U.Nr 93, poz. 1077) zastąpiło od 1 stycznia 2000 r. instrukcję nr 1 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 15 maja 1984 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych, ich wyceny i inwentaryzacji oraz odpisywania ubytków w tych materiałach.

W związku z nowym rozporządzeniem w sprawie zasad ewidencji Dyrekcja Biblioteki Głównej w styczniu br. wystąpiła z pismem do Kwestora Politechniki Warszawskiej o wyrażenie zgody na prowadzenie ewidencji w systemie komputerowym.

(A.W.)

Spotkanie z bibliotekarzami

W dniu 28.12.1999 r. odbyło się kolejne spotkanie z bibliotekarzami systemu biblioteczno-informacyjnego, którym Dyrekcja Biblioteki Głównej zaprezentowała nowe pomieszczenia. Zapoznano ich również z nowymi formami udostępniania, a zwłaszcza z wolnym dostępem do zbiorów, w tym z wypożyczeniami krótkoterminowymi, gdzie zastosowano rzeczowy układ zbiorów.

(A.W.)

Spotkanie w ICM

W dniu 23.11.1999 r. w Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego (ICM) w Warszawie odbyło się spotkanie dotyczące bazy czasopism elektronicznych wydawnictwa Elsevier. Ze strony Biblioteki Głównej udział wzięły: Irena Fronczak i Irena Żukowska.

Wydawnictwo Elsevier proponuje dostęp do około 1200 pełnotekstowych czasopism. Istnieje możliwość przeszukiwania abstraktów, pełnych tekstów oraz łączenia się z serwerami o ograniczonym dostępie, a także dostępu do specjalnej wersji połączonej z zasobami Science Citation Index (SCI).

W I kwartale 2000 przewiduje się dostęp do tekstów w formacie PDF. W przypadku zawiązania się konsorcjum kopia bazy będzie zainstalowana na serwerze w Polsce, z czego płyną określone korzyści (łatwy dostęp, baza pozostaje w Polsce).

Informacje związane z bazą są dostępne w Internecie:

<http://www.sciencedirect.com>

<http://www.scienceserver.com>

Spotkanie połączone było z pokazem (prezentował dr Paul Snijders).

(I.F.)

Kserografy

Od lutego br. wprowadzono **możliwość korzystania z jednorazowych kart magnetycznych** na wybraną ilość odbitek przy korzystaniu z samoobsługowych kserografów w Bibliotece Głównej i jej filii na ul. Narbutta. Cennik za te usługi drukujemy poniżej.

(A.W.)

Cennik usług reprograficznych

Informujemy, że w Bibliotece Głównej obowiązuje następujący **cennik za usługi reprograficzne** wykonywane na samoobsługowych kserografach z czytnikami kart magnetycznych:

- 1 karta magnetyczna wielokrotnego użytku – 4,- zł (w tym VAT)
- 1 odbitka kserograficzna formatu A4 – 0,20 zł (w tym VAT)

Karty magnetyczne jednorazowe (do nabycia u dyżurujących bibliotekarzy)

- 5 odbitek 2,- zł (w tym VAT)

- 10 odbitek 3,- zł (w tym VAT)
- 15 odbitek 4,- zł (w tym VAT)
- 20 odbitek 5,- zł (w tym VAT)

Wizyta przedstawicieli MK PERIODICA

22 lutego odbyło się spotkanie z przedstawicielami Międzynarodowej Księgi-PERIODICA, panią Ludmiłą Fetisową i Sergejem Jukanowem. Bibliotekę Główną reprezentowała dyrektor Elżbieta Dudzińska i kierownik Oddziału Czasopism Sławomir Połotnicki.

Goście dokonali szerokiej charakterystyki firmy, która obecnie jest największym eksporterem literatury naukowej z krajów WNP. Poinformowali o używanym w firmie systemie komputerowym, który umożliwia kontrolę wszystkich czynności, związanych z przyjmowaniem zamówień i obsługą prenumeraty czasopism, w tym także drukowanie dla klientów raportów miesięcznych lub kwartalnych informujących o wysłanych numerach lub ewentualnych opóźnieniach w cyklu wydawniczym. Z punktu widzenia użytkownika, system ten jest podobny do stosowanych przez duże firmy zachodnie (SWETS lub EBSCO).

Przedmiotem rozmów były także przepisy prawa polskiego, w tym Ustawa o zamówieniach publicznych. Stosując się do przepisów tej ustawy, biblioteki, w wyniku przeprowadzanych procedur przetargowych, zamówienia na prenumeratę czasopism z krajów WNP, lokują u dostawców zachodnich. Rozwiązaniem, zdaniem przedstawicieli Biblioteki Głównej, byłoby zgłaszanie się firmy MK-PERIODICA do udziału w przetargach.

Biblioteka Główna zadeklarowała gotowość do współorganizowania ogólnopolskich warsztatów dla bibliotekarzy, zainteresowanych nawiązaniem współpracy z firmą.

(S.P.)

Zaproszenie na wystawę

W dniach 17–19 kwietnia 2000r firma **International Publishing Service** wraz z **Oddziałem Gromadzenia Książek i Zbiorów Specjalnych Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej** organizuje po raz kolejny **wystawę wydawnictw zagranicznych**.

Na wystawę zamówimy przede wszystkim te książki, z którymi pracownicy naukowci Politechniki Warszawskiej chcieliby się zapoznać przed podjęciem decyzji o ich ewentualnym zakupie.

Zamówimy również książki reprezentujące te dziedziny, które wykładane są na naszej uczelni, a są wydawnictwami nowymi, takimi o które nikt jeszcze nie pyta.

Kryterium wydawcy nie będzie tym razem istotne.

Wybrane wydawnictwa zostaną kupione do zbiorów Biblioteki Głównej.

Więcej informacji o Wystawie dostarczymy w następnym Biuletynie oraz na plakatach.

(A.C.)

Wykaz czasopism zagranicznych

Staniem Komitetu Badań Naukowych, przy współpracy z zespołem pracowników Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej, ukazała się kolejna edycja „Wykazu czasopism naukowych i innych nośników informacji naukowej importowanych do Polski w 1999 roku”. Tegoroczne wydanie „Wykazu ...” zachowuje układ elementów opisu bibliograficznego, stosowany w poprzednich edycjach.

Wydawnictwo składa się z trzech tomów i zawiera informacje o 18.855 tytułach czasopism i baz danych na CD-ROM i dyskietkach prenumerowanych lub otrzymywanych w wymiany przez biblioteki w 1999 roku (tomy 1 i 2). Tom 3 zawiera wykaz odbiorców wraz ze zaktualizowanymi numerami telefonów, faxów oraz adresów poczty elektronicznej.

Zaktualizowana wersja „Wykazu ...” jest dostępna w internecie pod adresem:

<http://sunsite.icm.edu.pl/kbn-prenumeraty/prenumeraty.cgi>

oraz do nabycia w wersji książkowej w księgarniach OR PAN (w Pałacu Kultury i Nauki i przy ul. Twardej 51/55).

(S.P.)

OIN informuje

Ośrodek Informacji Naukowej zaprasza wszystkich użytkowników do korzystania z **czasopism elektronicznych i baz dostępnych w Internecie**. Pracownicy i studenci Politechniki Warszawskiej mają dostęp do powyższych źródeł informacji z komputerów zainstalowanych na Uczelni lub w Ośrodku Informacji Naukowej.

Profesjonalne bazy danych dostępne w Internecie:

INSPEC – baza uwzględnia około 4200 tytułów czasopism, jest komputerową wersją drukowanego Science Abstracts, zakres czasowy od 1969 roku do

chwili obecnej, z aktualizacją dwutygodniową, jest ważnym źródłem informacji przy poszukiwaniach tematycznych.

SCI – interdyscyplinarna baza danych, obejmuje ok. 5000 tytułów czasopism, zakres czasowy od 1996 roku do chwili obecnej, z aktualizacją dwutygodniową, służy do stwierdzenia liczby cytowań i poszukiwań tematycznych.

CHEMICAL ABSTRACTS – informacje zawarte w bazie pochodzą z ponad 9000 czasopism, jest odpowiednikiem drukowanej wersji Chemical Abstracts, baza będzie dostępna dla użytkowników Politechniki Warszawskiej **od 15 marca br.**

Bazy czasopism elektronicznych w wersji pełnotekstowej dostępne w Internecie:

Springer – dostęp do 422 tytułów czasopism, bezpośrednio przez IP naszej Uczelni.

Swets – dostęp do ok.60 tytułów w ramach prenumeraty

Elsevier – dostęp do 1200 czasopism naukowych w wersji testowej, do **20 kwietnia br.**, przez IP Uczelni, username: tonakiewicz, password: polska

Ebsco online – dostęp do 1500 tytułów, **od 1 kwietnia br**

Wszelkie informacje można uzyskać w Ośrodku Informacji Naukowej: tel. 660-7300, tel./fax: 628-71-84, e-mail: oin@bg.pw.edu.pl

(I.Ż.)

Godziny otwarcia

Informujemy, że został zmieniony czas pracy **Wypożyczalni Międzybibliotecznej i Wypożyczalni dla Pracowników**. W **środę** agendy te będą czynne od godz. 8⁰⁰ do 18⁰⁰.

Literatura

Bibliotekarz nr 1/2000

- Hollender Henryk: Wiedza o książce w praktyce bibliotecznej

Bibliotekarz nr 2/2000

- Burchard Maria: Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny – NUKat

- Komunikat o zmianach i uzupełnieniach wprowadzanych do UKD w „Extensions and Corrections to the UDC” vol. 20

(A.W.)

